

การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Administration for Farmer Quality of Life Development of the Agricultural Land Reform
Office According to the Sufficiency Economy Philosophy

สัมพันธ์ พลภักดิ์ และ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (2) แนวทางการพัฒนา
การบริหารจัดการ และ (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อให้บริการประชาชนของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่
ใช้ถามแบบที่ผ่านการทดสอบมีค่าความเที่ยงตรงที่ระดับ 0.96 และมีค่าความเชื่อถือได้ที่ระดับ 0.95 เป็นเครื่องมือ
ประชากรคือประชาชนในเขตเทศบาลนคร 4 แห่งได้แก่ นนทบุรี นครราชสีมา เชียงใหม่ และหาดใหญ่ จำนวน
776,643 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์โรว์ ยามาเน่ได้ จำนวน 1,112 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่า
ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการศึกษาระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2557 ถึง 31 มีนาคม 2558 ผลการศึกษา
พบว่า (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่สำคัญคือ การขาดความพร้อมในการให้บริการกรณีเกิดเหตุการณ์วิกฤติ
เช่น น้ำท่วม (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่สำคัญคือ ควรมีการเตรียมพร้อมและมีแผนงานเพื่อรองรับความ
เสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และ (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จ
แบ่งเป็นปัจจัยภายในได้แก่ การที่ผู้บริหารของหน่วยงานมีภาวะความเป็นผู้นำสูง และปัจจัยภายนอกได้แก่ การที่
หน่วยงานเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ, การพัฒนา, คุณภาพชีวิตเกษตรกร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม,
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The main objectives of this study are (1) to investigate problems, (2) to propose efficiency
improvement guidelines, (3) to examine internal and external factors which play an important role in
accomplishment of the efficiency improvement guidelines, (4) to formulate strategies for efficiency
improvement guidelines, (5) to compare opinions of various populations on efficiency improvement, (6) to
propose administration models which may impact the efficiency of the administration for farmer's quality of

life development of the Agricultural Land Reform Office according to the Sufficiency Economy Philosophy. This study uses mixed methodologies with a major application of quantitative research using questionnaires as survey tools. The total population is 1,010. The study results show that: (1) There were only minor issues with the administration; (2) The results agreed with the guidelines to improve administration efficiency; (3) The results agreed strongly that internal and external factors play an important role in the accomplishment of development improvement; (4) The results agreed with the strategy of using the Royal Initiated Agricultural Education Center for administrative efficiency improvement; (5) There was a difference in the options of 0.05 label comparison between certain representative populations categorized by gender and education level; (6) the efficiency improvement model should be based on PAMS-POSDCORB for the administration for farmers' quality of the development.

Keywords: administration, farmer quality of life development, the Agricultural Land Reform Office, the sufficiency economy philosophy

ความนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน (พ.ศ. 2558) ตามข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (กันเมื่อ 9 มีนาคม 2558 จาก <http://www.dla.go.th/work.dbt/>) มี 2 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ (2) รูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้บริการประชาชนในด้านการจัดเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เนื่องจากผู้ศึกษาพบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาด้านการจัดเก็บมูลฝอยอยู่มาก และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ จากการเพิ่มขึ้นของปริมาณมูลฝอยทุกปีตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการอุปโภคบริโภคของประชาชน จากการสำรวจปริมาณมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

ทั่วประเทศของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในปี 2556 (กรมควบคุมมลพิษ, 2557, หน้า 1-3) ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 7,782 แห่ง ที่ประกอบด้วย เทศบาลและเมืองพัทยา จำนวน 2,273 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 5,508 แห่ง และกรุงเทพมหานคร (ไม่นับรวมองค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจากไม่มีภารกิจในด้านการจัดการขยะมูลฝอย) พบว่าในปี 2556 มีปริมาณมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลชุมชนเกิดขึ้น ประมาณ 26.77 ล้านตันหรือประมาณ 73,355 ตันต่อวัน เป็นมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร ประมาณ 4.14 ล้านตัน (ร้อยละ 15.46) เกิดขึ้นในเทศบาลและเมืองพัทยา ประมาณ 10.24 ล้านตัน (ร้อยละ 38.25) และเกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบลอีกประมาณ 12.39 ล้านตัน (ร้อยละ 46.28) นอกจากนั้น กรมควบคุมมลพิษยังพบอีกว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอยเพื่อนำไปกำจัดมีเพียง 4,179 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 53.70 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด มี

ปริมาณการจัดเก็บเป็นจำนวน 19.32 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 72.16 ของปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ (26.77 ล้านตัน) ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหลืออีก 3,603 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 46.30 ไม่ได้ให้บริการจัดเก็บมูลฝอยแก่ประชาชน มีขยะกองค้างอยู่ประมาณ 7.45 ล้านตัน (ประเด็นนี้ก็เป็นประเด็นที่น่าสนใจที่ควรทำการศึกษา และวิจัยในโอกาสต่อไปเป็นอย่างยิ่ง) ซึ่งประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ต้องดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในครัวเรือนด้วยตนเองส่วนใหญ่ใช้การเผาทำลายหรือแอบนำไปลักลอบทิ้งในที่สาธารณะ ที่กร้าง หรือตามข้างทาง ซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นทั้งสิ้น

ในขณะที่การดำเนินงานด้านการให้บริการด้านการจัดเก็บขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการให้บริการในด้านนี้แต่ประชาชน โดยข้อเท็จจริงในช่วงเวลาที่ผ่านมา เรามักจะพบว่ายังมีปัญหาในการให้บริการอยู่ในหลายด้าน เช่น ใช้เวลาในการจัดเก็บมูลฝอยไม่เป็นไปตามช่วงเวลา และปล่อยทิ้งไว้ไม่จัดเก็บนานเกินไป มีการเรียกเก็บค่าบริการอย่างไม่เหมาะสม ขาดความพร้อมในการจัดเก็บขยะมูลฝอยในช่วงวิกฤต เช่น ยามเกิดอุทกภัย ขาดการแนะนำ หรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน มีความรู้ถึงพิษภัยที่เกิดขึ้นจากขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล และการแยกประเภทของขยะมูลฝอย รวมถึงขาดการเสริมสร้าง และปลูกฝังจิตใจให้ประชาชนมีจิตสำนึกที่ดีในการทิ้งขยะมูลฝอย ขาดการแนะนำ หรือส่งเสริมให้ประชาชนรวมพลังกัน ในชุมชนในรูปของการ รวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นต้นว่าร่วมกันรักษาความสะอาดเพื่อสุขอนามัย และสิ่งแวดล้อมของชุมชน ฯลฯ เหล่านี้เป็นต้น

ปัญหาในการให้บริการในด้านการจัดเก็บขยะมูลฝอยที่กล่าวถึงโดยสังเขปในข้างต้น หากนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน ที่ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน การพึ่งตนเอง การมีความรู้และคุณธรรมควบคู่กัน การรวมกลุ่ม การสร้างเครือข่าย และความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืนมาปรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาถึงแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการในการให้บริการประชาชนด้านการจัดเก็บขยะมูลฝอยให้สอดคล้องกับสภาพของปัญหานั้นจะเป็นแนวทางที่นำไปสู่การสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการแก่ประชาชนในด้านนี้ได้เป็นอย่างดี ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาในประเด็นนี้ในชื่อเรื่อง “การพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาหน่วยงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อให้บริการประชาชนโดยคาดหวังว่าการศึกษาในครั้งนี้จะเกิดประโยชน์ทั้งในด้านวิชาการ การพึงปฏิบัติในการให้บริการประชาชนของหน่วยงาน และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนรวมถึงชุมชน และต่อประเทศชาติในภาพรวมต่อไปอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

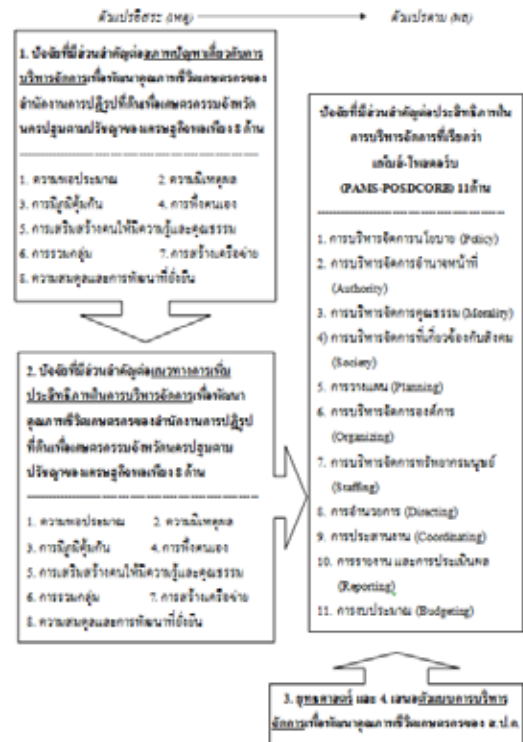
1. ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ
3. ศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประสบผลสำเร็จ

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยกรอบแนวคิดหลักส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ หรือเป็นเหตุ นั้น แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ หนึ่ง “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน” และสอง “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน”

สำหรับกรอบแนวคิดหลักในส่วนที่เป็นตัวแปรตาม หรือเป็นผล คือ “การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน”

นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้นำ “ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก” มาเป็นกรอบแนวคิดรองพร้อมกับกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ หรือเป็นเหตุ ในขณะที่ “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน” เป็นตัวแปรตามหรือเป็นผล ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ประกอบด้วยแนวคิดด้าน การบริหารจัดการ และการให้บริการประชาชน (1) การบริหารจัดการ ผู้ศึกษานำความหมายของคำว่า “การบริหารจัดการ” มาจากนักวิชาการ 6 ท่านประกอบด้วย เซอร์เมอร์ฮอร์น (Shermernhorn, 1999, pp. G-2), เซอร์โต (Certo, 2007, p. 555) วิตซ์ วิตซ์นิภาวรรณ (2550, หน้า 127) เฟรดเดอริกเทย์เลอร์ (Frederic Taylor, 1967, p. 27) วูดโร วิลสัน (Woodrow Wilson, 1997, pp. 27-29) และ แมกซ์เวเบอร์ (Max Weber, 1996, p. 340) มาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดความหมายของการบริหารจัดการที่เป็นแนวคิดของผู้ศึกษา สรุปความหมายของการบริหารจัดการได้ว่า หมายถึง “แนวทางการดำเนินงาน หรือแนวทางปฏิบัติใด ๆ ที่หน่วยงานโดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแนวทางของภาคเอกชนมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ ซึ่งครอบคลุมถึง

ขั้นตอนกระบวนการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และการมุ่งสู่จุดหมายปลายทางในการให้บริการประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นภายใต้การบริหารภาครัฐ (2) การให้บริการประชาชน ผู้ศึกษาได้นำความหมายของคำว่า “การให้บริการประชาชน” มาจาก พจนานุกรมและแนวคิดของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ได้แก่ สำนักราชบัณฑิตยสภา (2546, หน้า 607 และ หน้า 656) พรกมล ชูบุญพงษ์ (2554, หน้า 6) (Max Weber, 1996, p. 340) และเสน่ห์ จุ้ยโต (2556, หน้า 41) มาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดความหมายของการให้บริการประชาชนที่เป็นแนวคิดในการศึกษา สรุปความหมายได้ว่า การให้บริการประชาชน หมายถึง การทำงานกับประชาชนที่เน้นหลักการที่ว่า ควรตอบสนองความต้องการของประชาชน ความรวดเร็วในการให้บริการ การบริการที่เสร็จสมบูรณ์ ความกระตือรือร้นในการให้บริการ การบริการด้วยความถูกต้องสามารถตรวจสอบได้ การบริการที่สุภาพอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ มีความเสมอภาค

ทฤษฎี นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีองค์ประกอบ 8 ด้านของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2550, หน้า 63-67) ประกอบด้วย (1) ความพอประมาณ (2) ความมีเหตุผล (3) การมีภูมิคุ้มกัน (4) การพึ่งตนเอง (5) การเสริมสร้างคนให้มีความรู้คู่คุณธรรม (6) การรวมกลุ่ม (7) การสร้างเครือข่าย และ (8) ความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยของอรทัย ก๊กผล วิลาวัณย์ หงษ์เนตร และศุภกิจ แอมขาว (2554, หน้า 360-371) ในงานวิจัยเรื่อง “การบริหารงานที่เป็นเลิศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2553” สรุปผลการศึกษาได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารงานได้อย่างโดดเด่นเป็นเลิศจนกระทั่งได้รับรางวัลพระปกเกล้าทองคำ และรางวัลพระปกเกล้าประจำปี 2553 มี 8 ด้านเรียงลำดับความสำคัญได้เป็นลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ

- (1) นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น (2) ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (4) ทีมงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (5) กระบวนการบริหารจัดการ (6) ภาพลักษณ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (7) ค่านิยม/วัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (8) สภาพการเมืองภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 3 ประเภท ได้แก่ (1) เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) เก็บข้อมูลปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ และ (3) จากการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างและบุคลากรผู้ให้บริการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนทั้งหมดในเขตพื้นที่เทศบาลนคร 4 แห่ง จำนวนรวม 776,643 คน ได้แก่ เทศบาลนครนนทบุรี จำนวน 270,609 คน เทศบาลนครราชสีมา จำนวน 174,332 คน เทศบาลนครเชียงใหม่จำนวน 174,235 คนและเทศบาลนครหาดใหญ่อีกจำนวน 157,467 คน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2558) ผู้ศึกษาเลือกศึกษาข้อมูลในเขตพื้นที่ของเทศบาลนครทั้ง 4 แห่งจากเทศบาลนครทั้งหมดที่มีอยู่จำนวน 30 แห่งทั่วประเทศ มีเหตุผลรวม 2 ประการคือ (1) เทศบาลนครทั้ง 4 แห่งเป็นเทศบาลนครขนาดใหญ่ที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดเป็น 4 อันดับแรก และ (2) เป็นเทศบาลนครที่มีประชากรมากที่สุดในแต่ละภาคได้แก่ ภาคกลาง คือ เทศบาลนครนนทบุรี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ เทศบาลนครนครราชสีมา ภาคเหนือ คือ เทศบาลนครเชียงใหม่และ

ภาคใต้ คือ เทศบาลนครหาดใหญ่ ซึ่งสามารถใช้เป็นตัวแทนของการศึกษาในแต่ละภาคได้ด้วย

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรในเขตพื้นที่เทศบาลนคร 4 แห่ง จำนวน 1,112 คน ที่ได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโรยามาเน (Taro Yamane, 1973, pp.727-728) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง 0.03 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 97.00% จำแนกจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นรายเทศบาลนครได้ดังนี้ คือ เทศบาลนครนนทบุรี 387 คน เทศบาลนครนครราชสีมา 250 คน เทศบาลนครเชียงใหม่ 249 คน และเทศบาลนครหาดใหญ่ 226 คน รวม 1,112 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบมีค่าความเที่ยงตรงที่ระดับ 0.86 และค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามที่ระดับ 0.95 ใช้แบบสอบถามเท่ากับจำนวนประชากรคือ 1,010 ชุด

การวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือสัมภาษณ์เชิงลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 ท่าน

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการและรวบรวมข้อมูลได้ 3 วิธี คือ (1) รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (2) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการวิจัยภาคสนามและการสัมภาษณ์เชิงลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ และ (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์

เก็บข้อมูลจากเอกสารหรือวิจัยเอกสาร เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างแบบสอบถาม การอภิปรายผล และการให้ข้อเสนอแนะ

เก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยสนาม เก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์กลับมาได้ 954 ชุด คิดเป็น

ร้อยละ 94.46 ของประชากรทั้งหมด (1,010)

ดำเนินการดังนี้

1. ผู้ศึกษาได้ขอความร่วมมือให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครปฐม นัดหมายประชากรเป้าหมาย เพื่อประชุมชี้แจง และแจกแบบสอบถาม โดยจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ประชากรที่เป็นเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน และประชากรที่เป็นผู้นำท้องถิ่น ใ้คัดที่ทำการกำนัน หรือที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หรือสถานที่ที่เหมาะสม

กลุ่มที่ 2 ประชากรที่เป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล จะนัดหมายที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ตามวัน และเวลาที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด

2. ผู้ศึกษาประชุม และทำความเข้าใจกับผู้ช่วยวิจัยในเรื่องที่ทำการศึกษา และความหมายของวัตถุประสงค์ในข้อคำถามเป็นรายชื่อ และปล่อยให้ซักถามจนเข้าใจตรงกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. ผู้ศึกษา และผู้ช่วยวิจัย ประชุมชี้แจง และอธิบายประชากรเป็นรายหมู่บ้าน ตามกำหนดนัดหมาย

4. ผู้ช่วยวิจัยได้เก็บรวบรวมสอบถาม กลับคืนมาตามวัน และสถานที่ที่กำหนด จากนั้น ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม/คัดแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ และไม่ครบถ้วนออกไปแล้วรวบรวมมาส่งให้กับผู้ศึกษา

5. ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้งเพื่อนำเข้าสู่การดำเนินการตามขั้นตอนของการศึกษาต่อไป ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ตั้งเป้าหมายของปริมาณแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่ได้กลับมานั้นไว้ว่าต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของประชากรทั้งหมด

เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล

มาสร้างเป็นคำถามในการสัมภาษณ์แนวคิดโดยเน้นการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการสนับสนุนหรือคัดค้านข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในเชิงปริมาณอย่างถูกต้องตามระเบียบการวิจัยแบบผสมผสานและตามวัตถุประสงค์

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์เพื่อใช้เป็นข้อมูลหลักที่ได้จากการวิจัยภาคสนามในขั้นตอนของการอภิปรายผล และการให้ข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์แสดงผลการศึกษาในรูปของตาราง ประกอบกับการใช้รูปแบบของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. ค่าสถิติร้อยละ (percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ค่าการถดถอยพหุคูณ (multiple regression)
4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

(Pearson Product Moment Correlation)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ประชากรเห็นด้วยในระดับน้อยต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1) โดยมีค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 8 ด้าน ($\bar{X}=1.41$) และค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยเฉพาะที่สำคัญรวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การมีภูมิคุ้มกัน (2) ความพอประมาณ (3) การพึ่งตนเอง และ (4) การเสริมสร้างคนให้มีความรู้และคุณธรรม

2. ประชากรล้วนเห็นด้วยในระดับมากต่อแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 2) โดยมีค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 8 ด้าน ($\bar{X}=2.76$) และค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยเฉพาะที่สำคัญรวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ความมีเหตุผล (2) การพึ่งตนเอง (3) การเสริมสร้างให้คนมีความรู้และคุณธรรม และ (4) การมีภูมิคุ้มกัน ดังตาราง 1

ตาราง 1

ความคิดเห็นของประชากรต่อปัญหา และแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อคุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 8 ด้าน และค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้านจำนวน 4 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยรวมจากมากไปน้อย

ปัญหา	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ		
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 8 ด้าน			
1.41	2.76		
ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย			
1) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	1.46	1) ด้านความมีเหตุผล	2.79
2) ด้านความพอประมาณ	1.42	2) ด้านการพึ่งตนเอง	2.78
3) ด้านการพึ่งตนเอง	1.42	3) ด้านการเสริมสร้างคนให้มีความรู้และ	
		คุณธรรม	2.78
4) ด้านการเสริมสร้างคนให้มีความรู้และ		4) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	2.78
คุณธรรม	1.42		

หมายเหตุ ปัญหา และแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพรวม 8 ด้านในตาราง 1 ข้างบนนี้ ผู้ศึกษาได้เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยรวมจากมากไปน้อย และในกรณีที่ด้านใดมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากัน ผู้ศึกษาได้นำด้านที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำสุดมาแสดงไว้

3. ประชากรล้วนเห็นด้วยในระดับมากต่อยุทธศาสตร์สำหรับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 3.) เฉพาะที่สำคัญเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร (2) ยุทธศาสตร์การดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ (3) ยุทธศาสตร์การสร้างองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรเพื่อ ความมั่นคงในการประกอบอาชีพ (4) ยุทธศาสตร์

การพัฒนาและสนับสนุนสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน และ (5) ยุทธศาสตร์การสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตร

4. ความคิดเห็นของประชากรต่อตัวแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประชากรเห็นด้วยว่า ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 8 ด้าน ล้วนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรที่เรียกว่า แฟ้มส-โพสคอร์ด ทั้ง 11 ด้าน ทั้งนี้ ตัวแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรเน้นด้านความมีเหตุผล และด้านอื่นอีก ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านการสร้างเครือข่าย และด้านรวมกลุ่ม

ผลการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลจากการการสัมภาษณ์แนวคิดผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 9 คน ปรากฏว่า

1. ผู้เชี่ยวชาญล้วนมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ โดยเห็นว่าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรแล้ว แต่ยังทำได้ในวงที่จำกัด ส่งผลให้ยังห่างไกลความสำเร็จอยู่อีกมาก (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1) และ
2. ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เห็นตรงกันว่า แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรนั้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยร่วมกันสร้างศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงให้ครบทุกชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินทั่วประเทศ เพื่อใช้ศูนย์เรียนรู้นี้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ข้อปฏิบัติ และเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายออกไปให้ครอบคลุมไปทุกพื้นที่ต่อไป (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 2)

การอภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณจากประชากรที่ปรากฏว่า ประชากรเห็นด้วยในระดับน้อยทั้งในภาพรวม และรายด้านทั้ง 8 ด้าน ต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1) ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นเพราะสำนักงานการปฏิรูปที่ดินได้ดำเนินการด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 8 ด้าน มาได้ระดับหนึ่งแล้ว เช่น

ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย และการออม เป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้ประชากรล้วนเห็นด้วยในระดับน้อยดังกล่าวในขณะที่เดียวกันจากการสัมภาษณ์แนวคิดเฉพาะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คนซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้เชี่ยวชาญล้วนเห็นว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมยังมีปัญหาในด้านการบริหารจัดการ เช่น ผู้บริหารและบุคลากรด้านการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจสาระสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเชิงลึก รวมไปถึงขาดความรู้และแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. จากผลการศึกษาที่ปรากฏว่า ประชากรล้วนเห็นด้วยในระดับมากต่อแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 8 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 2) ผู้ศึกษามีความเห็นที่สอดคล้องกับประชากร ในขณะเดียวกัน ก็มีมุมมองที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คนที่ได้จากการสัมภาษณ์แนวคิด ว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเองในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาควรมีการขยายขอบข่ายการดำเนินงานออกไปให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มากขึ้นทั้ง 8 ด้าน

3. จากผลการศึกษาที่ปรากฏว่า ประชากรเห็นด้วยในระดับมากกับยุทธศาสตร์สำหรับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทั้ง 5 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 3) ผู้ศึกษามีความเห็น่า เหตุผลที่ประชากรเห็นด้วยในระดับมากดังกล่าว เนื่องจากประชากรเห็นว่า ยุทธศาสตร์ดังกล่าว

เป็นยุทธศาสตร์ที่ดี เหมาะสม สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และปัญหาในการดำเนินชีวิตของเกษตรกร รวมทั้งเป็นยุทธศาสตร์ที่สามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดผลในการปฏิบัติต่อเกษตรกรได้อย่างเป็นรูปธรรม

4. จากผลการศึกษาที่ปรากฏว่า ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 8 ด้าน ล้วนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า แฟ้มส-โพสคอร์บ 11 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 4) ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นเพราะในสถานการณ์ปัจจุบันประชากรได้เห็นถึงความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้วว่าเป็นหลักการสำคัญที่จะนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตให้เกิดผลดีได้ จึงมักจะเห็นพ้องต้องกันหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ภาครัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมควรบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะ

1. แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สำคัญคือ

1.1 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมควรส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนพัฒนาการเกษตรและพัฒนาเกษตรกร สำหรับในเรื่องของการมีส่วนร่วมนั้นพอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ จอห์น เอ็ม. โกลเดน และนอร์แมน ที. อัสฮอฟ ในบทความเรื่อง

“Participation: Concept and Measure for Project Design, Implementation in Rural Development” in “Monograph No. 2” (January 1977) (Ithaca,

New York: The Rural Development Community Center for International Studies, Cornell University) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงาน (3) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการได้รับผลประโยชน์ และ (4) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผล

1.2 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมควรจัดอบรมเพื่อให้ผู้บริหารของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตระหนักในความสำคัญและเห็นถึงประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของเกษตรกร ซึ่งเป็นที่มาของนโยบายที่จะเกิดจากการปรึกษาหารือกันอย่างแท้จริงจากทุกฝ่าย

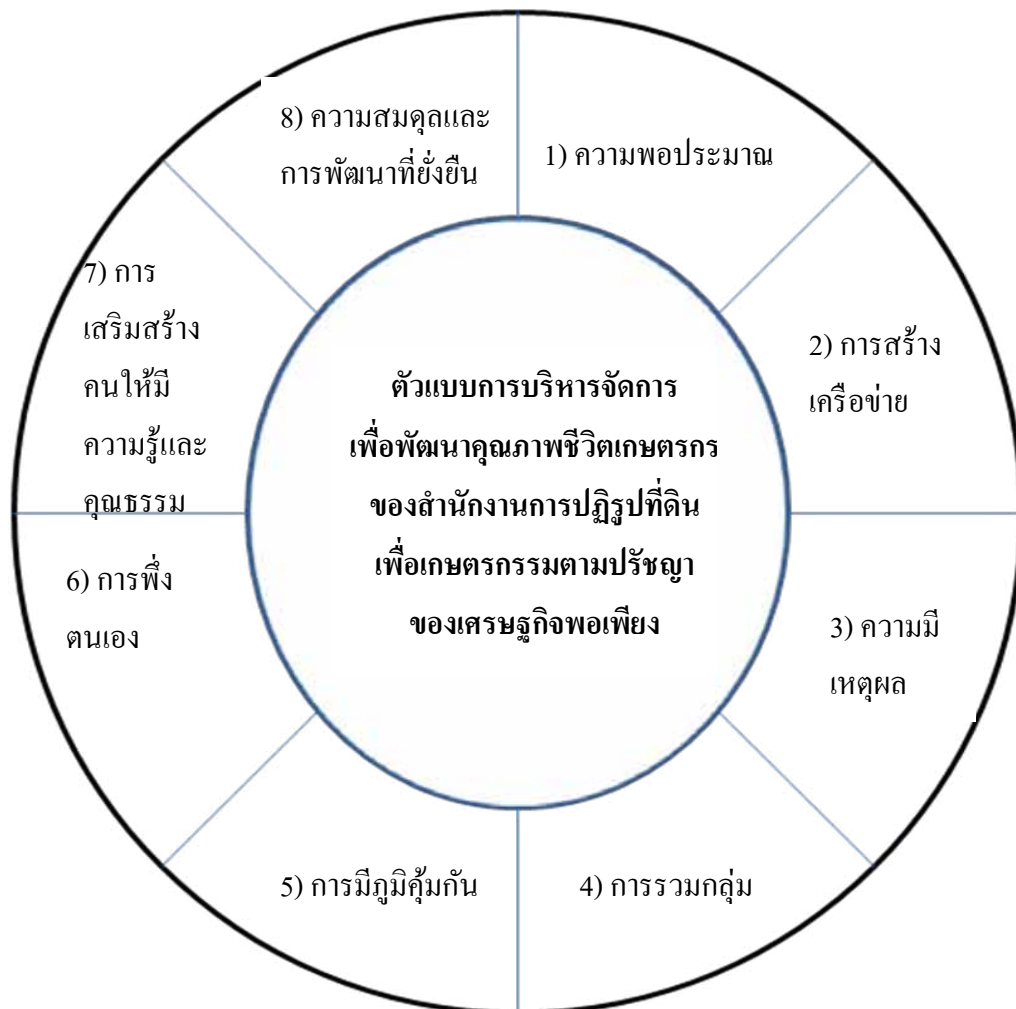
1.3 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมควรสร้างมาตรการเพื่อกำหนดแนวทางที่ชัดเจนเพื่อให้เกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนตามความต้องการของเกษตรกร

2. ยุทธศาสตร์สำหรับแนวทางการเพิ่ม

ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ที่สำคัญคือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมควรส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งส่งเสริมให้กลุ่มเป็นศูนย์กลางของการส่งเสริมและพัฒนาการประกอบอาชีพของเกษตรกร

3. ตัวแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนา

คุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คือ “สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมควรนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรทั้ง 8 ด้าน เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้าน (1) ความพอประมาณ (2) การสร้างเครือข่าย (3) ความมีเหตุผล (4) การรวมกลุ่ม (5) การมีภูมิคุ้มกัน (6) การพึ่งตนเอง (7) การเสริมสร้างคนให้มีความรู้และคุณธรรม และ (8) ความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน

ภาพ 1 ตัวแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ควรส่งเสริมให้เกษตรกร และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผนพัฒนาเกษตรกร เพื่อให้สามารถดำเนินงานด้านการส่งเสริม และพัฒนาได้อย่างสอดคล้องกับ ความต้องการของเกษตรกรอันเป็นการผนึกกำลังใน การทำงานร่วมกันที่จะช่วยให้มีประสิทธิภาพใน การทำงานที่สูงขึ้น ง่ายต่อการจัดหางบประมาณมา สนับสนุน และยังเป็นการบริหารจัดการด้านการ งบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วยสำหรับ ภาครัฐ

2. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ควรนำยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรที่ ประกอบด้วย 5 ด้าน มากำหนดเป็นแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน และง่ายต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติ

3. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ควรนำแนวทางที่ได้จากการศึกษาหาตัวแบบการบริหาร จัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า แฟ้มส์-โพสคอร์ต มาปรับใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการศึกษาต่อยอดจากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อหาเหตุผลว่า เพราะเหตุผลใด หรือเพราะสาเหตุใดที่ทำให้การบริหารจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความสมดุล และการพัฒนาที่ยั่งยืน และการเสริมสร้างคนให้มีความรู้และคุณธรรม จึงมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ที่เรียกว่า แฟ้มส์-โพสคอร์ท อยู่ในระดับสุดท้าย และรองสุดท้าย ทั้ง ๆ ที่เป็นเป้าหมาย และเป็นเงื่อนไขที่สำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ศึกษาวิจัยโดยเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้

มีความหลากหลายมากขึ้นเป็นรายภูมิภาคแล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบว่า ผลการวิจัยมีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันกับการศึกษาในครั้งนี้เพียงใด เพื่อนำผลของการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

3. ทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมุ่งเน้นกลุ่มตัวอย่าง ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2557). รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ. 2556. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์พรินต์ติ้ง จำกัด.
- พรกมล ชูบุญพงษ์. (2554). การให้บริการประชาชนตามหลักสัจจกต ๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง. ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2550). การจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน. *รัฐาภิรักษ์*, 49(3), 56-81.
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2552). เทคนิคการเขียนกระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญห. *รัฐาภิรักษ์*, 51(3), 63-90.
- วีระชัย นาควิญญ์วงศ์, อาภาพรณ พัฒนาพันธุ์ และอาทิตยา พงษ์พรหม. (2554). การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ: ศึกษากรณีขนาดการถือครองที่ดินไม่เกิน 10 ไร่ต่อครัวเรือน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- เสน่ห์ จุ้ยโต. (2556). การฝึกอบรมเชิงระบบ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อรทัย กักพล วิลาวัณย์ หงษ์เนตร และสุภกิจ แอมขาว. (2554). การบริหารงานที่เป็นเลิศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2553. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- Certo, S. C. (2007). *Modern management*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Shermerhorn, J. R. (1999). *Management*. New York: John Wiley & Son.
- Taylor, F. W. (1967). *Principles of scientific management*. New York: Norton Library.
- Weber, M. (1996). *The theory of social and economic organization*. New York: Free Press.
- Wilson, W. (1997). *The study of administration*. Florida: Harcourt Brance.

